

Aan de gemeenteraad Ridderkerk
P/a griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	1092211
Uw kenmerk:	-	Contact:	J. Groeneweg
Bijlage(n):	-	Doorkiesnummer:	0180 451 482
		E-mailadres:	J.Groeneweg@ridderkerk.nl
		Datum:	27 MEI 2016

Betreft: Voortgang gemeentelijke inzet op economie

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren we u over de voortgang op de gemeentelijke inzet op economie. Mede naar aanleiding van een rapport van de Rekenkamer, hebben wij u middels een raadsinformatiebrief in oktober 2015 bericht over een verdieping van de inzet op economie. In deze brief hebben we tevens aangegeven hoe wij de informatievoorziening richting uw raad willen vormgeven. De voorliggende brief maakt hier onderdeel van uit.

Accountmanagement en zeven thema's

De gemeentelijke inzet op economie kent twee sporen: het accountmanagement vormt het eerste spoor en het tweede spoor bestaat uit zeven thema's, waar we gericht actie op (willen) ondernemen. Deze thema's zijn:

1. Vitale en veilige bedrijventerreinen
Ridderkerk is een aantrekkelijke vestigingsplaats
2. Vitale detailhandelsstructuur
Ridderkerk biedt de inwoners een goed winkelvoorzieningsniveau
3. Startende bedrijven en zzp-ers/kleine bedrijven
Stimuleren van en kansen bieden aan ondernemerschap
4. Lokaal netwerk
Ondernemers zijn betrokken bij de samenleving
5. Agro/vers/foodcluster
Topsector met potentie
6. Innovatie
Het Ridderkerks bedrijfsleven is vernieuwend en dynamisch en klaar voor de toekomst
7. Arbeidsmarkt/werk/onderwijs
Ridderkerkse bedrijven kunnen goed personeel vinden

De stand van zaken en relevante ontwikkelingen met betrekking tot het accountmanagement en de zeven thema's komen in deze brief aan bod.

Accountmanagement

In het accountmanagement staat het contact met het bedrijfsleven centraal. Er is sprake van een wisselwerking: bedrijven moeten hun weg naar de gemeentelijke organisatie goed weten te vinden en de gemeente wil haar ondernemers goed kunnen bereiken met relevante informatie.

Centraal in het accountmanagement staat het opbouwen en onderhouden van een netwerk onder de Ridderkerkse ondernemers. Dit gebeurt onder andere door bedrijfsbezoeken (door de bedrijfscontactfunctionarissen, portefeuillehouder economische zaken en het college als geheel), door het bijwonen van ondernemersbijeenkomsten, netwerkevenementen en het bezoeken van beurzen. Het accountmanagement vormt de basis voor de gemeentelijke inzet op economie. De aard van de bedrijfscontacten is heel divers: van ondernemers die vragen aan welke bestemmingsplanregels of vergunningen zij moeten voldoen, tot ondernemers die een nieuwe locatie zoeken, personeel willen aannemen of ondersteuning willen in contact met de gemeentelijke organisatie.

In het voorjaar van 2016 heeft Joyce Groeneweg Roeland Sluiskes opgevolgd als bedrijfscontactfunctionaris. De communicatie rond deze wisseling heeft ook weer nieuwe bedrijfscontacten opgeleverd. De vacature voor een nieuwe (tweede) adviseur economie/ bedrijfscontactfunctionaris is inmiddels ingevuld. De nieuwe medewerker start binnenkort. Roeland Sluiskes zal zich meer gaan richten op economie in de regio zoals o.a. de MRDH, Greenport WO en de Drechtsteden.

Vitale en veilige bedrijventerreinen

Informatieavond Donkersloot

In januari 2016 is een avond voor ondernemers op Donkersloot georganiseerd over drie thema's: het nieuwe bestemmingsplan, beheer van de openbare ruimte en veiligheid. Op de avond kwamen ca. 30 ondernemers af. Aanleiding van de eerste twee thema's was de wens vanuit de ambtelijke organisatie om in een vroeg stadium ideeën en wensen van ondernemers over deze thema's te horen. De gemaakte opmerkingen worden meegenomen in de trajecten om tot een nieuw bestemmingsplan te komen en in het beheer van de openbare ruimte. Wat betreft het thema veiligheid was de vraag of het huidige systeem van camerabewaking op Donkersloot uitgebreid kon worden wat betreft het aantal deelnemende bedrijven. Hiervoor heeft het bedrijf dat het systeem beheert, op die avond contact gezocht met de bedrijven. De rol van 'economie' bij deze avond was voornamelijk een verbindende en faciliterende: partijen rond bepaalde thema's bij elkaar brengen.

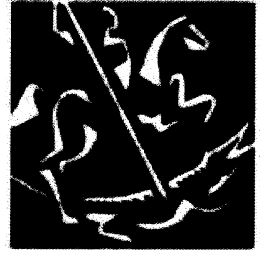
Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

Het KVO-traject op de Boelewerf loopt goed. De betrokken partijen – ondernemers, gemeente, brandweer en politie – overleggen regelmatig samen en weten elkaar goed te vinden. In het najaar van 2016 zal de tweejaarlijkse hercertificering weer gaan lopen. De ondernemersvereniging Boelewerf heeft sinds kort een nieuw bestuur, dat een actievare rol wil gaan spelen. Zo wil het de saamhorigheid op de Boelewerf verstevigen en een duidelijkere intermediaire rol vervullen tussen ondernemers en gemeente. Als gemeente zijn we blij met zo'n betrokken bestuur dat de dialoog zoekt.

Ook Verenambacht heeft een KVO certificaat. Het heeft hiervoor meegedaan met de Barendrechtse bedrijventerreinen die collectief een KVO-traject zijn ingegaan.

Parkmanagement Cornelisland

Op Cornelisland is dit jaar parkmanagement van start gegaan. Omdat er sprake is van een bedrijventerrein dat nog uitgegeven wordt, heeft de gemeente in overleg met de zittende ondernemers de financiering van het eerste jaar van de parkmanager op zich genomen. De parkmanager moet zijn meerwaarde dit jaar bewijzen, zodat de ondernemers na dit jaar de financiering op zich nemen. De parkmanager is een intermediair tussen ondernemers en gemeente voor meldingen over de openbare

ruimte en zoekt daarnaast naar wensen en mogelijkheden voor collectieve voorzieningen. Dit kan variëren van de aanleg van glasvezel tot camerabewaking of gezamenlijke energie-inkoop.

Vitale detailhandelsstructuur

BIZ Dillenburgplein

De winkeliers en vastgoedeigenaren van het Dillenburgplein hebben dit voorjaar met overgrote meerderheid voor het instellen van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) gekozen. Dit is een concrete uitwerking van de Toekomstvisie Detailhandel uit 2015, waarin gepleit werd voor meer samenwerking tussen winkeliers onderling en tussen winkeliers, vastgoedeigenaren en gemeente. Het BIZ bestuur heeft de eerste activiteiten vanuit de nieuwe constructie inmiddels gefinancierd.

BIZ Ridderkerk Centrum

Ook in het centrum van Ridderkerk onderzoeken winkeliers het opzetten van een BIZ. De gemeente speelt hierbij een faciliterende rol en heeft de start van de kwartiermaker voor de BIZ gefinancierd. Na enig aandringen is dit goede voorbeeld opgepakt door de vastgoedeigenaren. Ook zij hebben zich inmiddels bereid verklaard ieder een deel van de kosten van de kwartiermaker te financieren. De kwartiermaker onderzoekt in dit aanloopjaar wat de wensen van alle betrokken partijen zijn met betrekking tot een eventuele BIZ en stelt een BIZ-plan op. Sluitstuk van dit aanloopjaar is een draagvlakmeting, waarbij winkeliers en vastgoedeigenaren zich kunnen uitspreken over het oprichten van de BIZ.

Nieuwe eigenaar Ridderhof

Delta Lloyd Vastgoed heeft zijn gehele winkelportefeuille, waaronder de Ridderhof, verkocht aan Sectie5. Onze eerste indruk van de nieuwe eigenaar is positief. Hij heeft uitgesproken te willen investeren in het winkelcentrum. Positief is in ieder geval dat de nieuwe eigenaar wél wil meewerken aan het opzetten van de BIZ. Wanneer de nieuwe eigenaar met investeringsplannen komt, zullen wij deze vanuit een positieve houding in behandeling nemen.

Leegstand

De winkelleegstand in Nederland blijft hardnekkig, ook in Ridderkerk. Het is goed om te zien dat toch steeds weer nieuwe ketens en ondernemers willen starten en investeren in Ridderkerk. Tegelijkertijd zien we zaken sluiten door het omvallen van landelijke ketens, het ontbreken van een opvolger of door het ontbreken van toekomstperspectief. De situatie met betrekking tot de detailhandelsstructuur, met name in het centrum is doorlopend onderwerp van gesprek met de belegger.

Startende bedrijven en zzp-ers/kleine bedrijven

Alle ondernemers kunnen met de bedrijfscontactfunctionaris in contact komen die vervolgens de ondernemer verder begeleidt binnen de organisatie. Ook startende ondernemers en zzp-ers maken hier geregeld gebruik van.

Meerdere keren per jaar stuurt de gemeente een welkomstbrief naar nieuwe ondernemers. In deze brief worden o.a. de contactgegevens van de bedrijfscontactfunctionaris en de mogelijkheden voor een bedrijfsbezoek beschreven.

Ook de gemeentelijke netwerkbijeenkomsten zullen we bij deze ondernemers gericht onder de aandacht brengen.

Lokaal netwerk

Lokaal inkopen

Eind 2015 hebben twee bijeenkomsten plaats gevonden om het lokaal inkopen door de gemeente te vergroten. Op 17 november hebben we samen met Rijnmond Business een Meet & Greet tussen ondernemers en 'inkopers' van de gemeentelijke organisatie georganiseerd. Hierbij waren ruim 30 ondernemers en 20 ambtenaren aanwezig. De aanwezigen waren positief over deze bijeenkomst. Direct contact is prettiger dan per post, mail of telefoon. Deze bijeenkomst heeft inmiddels navolging gekregen in Barendrecht en Albrandswaard.

Op 10 december is een voorlichtingsbijeenkomst over het gebruik van Tendered georganiseerd. Tendered is de website waarop de BAR-organisatie al haar aanbestedingen publiceert. De site is niet voor iedere ondernemer prettig in gebruik. Iemand van Tendered heeft uitleg gegeven over het gebruik van de site. Doel was het verlagen van de drempel voor ondernemers om met Tendered te werken en hierdoor het 'lokaal inkopen' beter mogelijk te maken.

Ondernemersontbijten

Vanuit economie wordt iedere twee maanden een ondernemersontbijt georganiseerd. Hiermee willen we bepaalde thema's onder de aandacht brengen van ondernemers én ondernemers (en gemeente) verbinden.

De thema's van de laatste ontbijten waren:

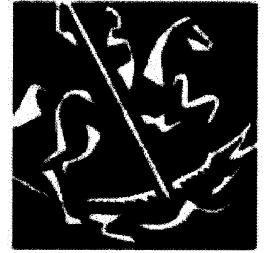
- 21 mei 2015, innovatie (in samenwerking met Zil)
- 2 juli 2015, transport en logistiek (in samenwerking met ING Bank)
- 12 oktober 2015, kennis (in samenwerking met de Rabobank)
- 20 november 2015, ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid (in samenwerking met Van Nes + Plaisier en Karaat)
- 29 januari 2016, mobiliteit en bereikbaarheid (in samenwerking met de Verkeersonderneming en Ames)

Bij de ontbijten zijn telkens 20-30 ondernemers aanwezig, in wisselende samenstelling.

Agro/vers/food

Ridderkerk is aangesloten bij de Greenport Westland Oostland (GPWO). Dit is een van de zes Nederlandse greenports. De greenports zijn ingesteld als tripartiete organisatie (overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen) om de tuinbouwsector te versterken. Ridderkerk is bij de GPWO aangesloten door de aanwezigheid van het agrologistieke cluster (Foodcenter Reijerwaard). Sinds vorig jaar is in de GPWO een programmamanager actief. Ridderkerk levert hiervoor jaarlijks een bijdrage van € 5.000 aan de GPWO. Door het aantrekken van de programmamanager is de GPWO een stuk actiever en daadkrachtiger geworden. Zo levert de GPWO gezamenlijk input aan de MRDH voor het Regionaal Investeringsprogramma en de Roadmap Next Economy. Door deze bundeling komt het regionale tuinbouwcluster sterker naar voren, wat positief is voor de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard en de zittende ondernemers op Verenambacht.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is de gemeente Ridderkerk goed vertegenwoordigd in de diverse gremia van de GPWO.

Innovatie

Bij twee ondernemersontbijten heeft innovatie centraal gestaan (die over innovatie en over kennis, zie boven). Het is een lastig thema om op lokaal niveau concreet te maken. Verder dan het uitwisselen van ervaringen, wat overigens ook belangrijk is, zijn de ontbijten niet gekomen.

In de regio (MRDH) kan dit thema meer inhoud krijgen. De MRDH is actief met het stimuleren van zogenaamde fieldlabs en campussen in diverse sectoren, waarin ondernemers en kennisinstellingen samenwerken om innovaties beter beschikbaar te maken voor ondernemers. Eén van de voorbeelden hiervan is het Innovatie- en Demonstratiecentrum (IDC) Greenportlogistiek dat momenteel in Barendrecht wordt opgezet. In dit IDC kunnen ondernemers (uit de agf-sector) kennis nemen van de nieuwste ontwikkelingen op logistiek gebied, met name de virtuele kant. De Ridderkerkse agrologistieke bedrijven worden hier nadrukkelijk bij betrokken.

Echter ook in andere sectoren worden dergelijke samenwerkingen gestart. Via het accountmanagement trachten we Ridderkerkse ondernemers hierbij te laten aansluiten.

Arbeidsmarkt/werk/onderwijs

Arbeidsmarkt en werk

In verschillende ontbijtbijeenkomsten (zie boven) is aan dit thema aandacht besteed.

Het WerkgeversServicePunt is officieel van start gegaan. De accountmanagers werk en de bedrijfscontactfunctionaris werken nauw samen. Ze houden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen, contacten en gaan regelmatig samen naar ondernemersbijeenkomsten.

Onderwijs-bedrijfsleven

Op 14 maart hebben we een 'kennismakingsbijeenkomst' tussen onderwijs en bedrijfsleven georganiseerd. Deze is voortgekomen uit de onderwijs/bedrijvenroute, die in februari 2015 vanuit het programma Deltapoort van de provincie was georganiseerd. Destijds bracht een aantal basisschoolklassen bezoeken aan bedrijven. Het idee was om hieraan in 2016 een vervolg te geven, maar vanuit het onderwijs kwam de vraag om meer maatwerk. Met een kleine voorbereidingsgroep (met vertegenwoordigers van gemeente, bedrijfsleven en onderwijs) is de bijeenkomst voorbereid. Doel was om concrete matches te maken tussen scholen en bedrijven, waarbij afspraken zouden worden gemaakt om elkaar beter te leren kennen. Ondanks de energie die hier in is gestopt viel de opkomst sterk tegen, zowel bij het onderwijs als het bedrijfsleven. Wel zijn er enkele matches gemaakt. Vanuit deze matches willen we kleinschalig verder gaan. Goede voorbeelden van samenwerking uitlichten en op verzoek meer/verdere contacten leggen tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Regio

Een van de twee pijlers van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is economisch vestigingsklimaat. Een deel van onze lokale, economische agenda kan daarom regionaal geadresseerd worden. Over de stand van zaken ten aanzien van deze pijler van de MRDH ontvangt u binnenkort een aparte raadsinformatiebrief.

Indicatoren

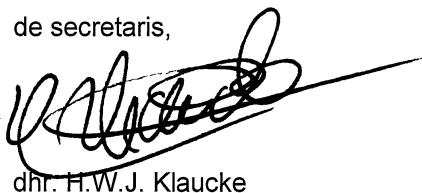
In de raadsinformatiebrief van oktober 2015 zijn vijf indicatoren genoemd, die iets zeggen over de stand van de Ridderkerkse economie. De stand van zaken bij deze indicatoren is momenteel als volgt:

- Peiling Ondernemersklimaat. Eind april zijn de Ridderkerkse bedrijven per brief en waar mogelijk per mail uitgenodigd de vragenlijst in te vullen. In de zomer verwachten wij dat het rapport met de uitkomsten gereed is. Deze zullen we u dan toesturen.
- Bezoekersenquête winkelgebieden. Na de 'nulmeting in juli 2014, willen we kort voor of na de zomervakantie de nieuwe enquête uitvoeren. Deze geeft inzicht in de onder andere de herkomst van de bezoekers van de Ridderkerkse winkelcentra en de waardering van de diverse winkelgebieden. Ook hierover wordt u te zijner tijd geïnformeerd.
- Koopstromenonderzoek Randstad. De coördinatie van dit onderzoek voor Zuid-Holland ligt bij de provincie. Medio 2016 wordt het onderzoek aanbesteed en naar verwachting zal het in het najaar plaatsvinden. Begin 2017 zal het onderzoeksrapport gereed zijn. Het KSO geeft voor ons inzicht in waar de Ridderkerkers hun aankopen doen.
- Aantal bedrijven en werknemers. Ridderkerk telde in 2015 1.997 bedrijven met samen 15.907 arbeidsplaatsen. Dit is iets minder dan in 2014 (2.000 bedrijven en 16.109 arbeidsplaatsen). Bron: Bedrijvenregister Zuid-Holland.
- Leegstand. De MRDH heeft een abonnement op de data over winkelmeters van onderzoeksbureau Locatus. Uit deze gegevens blijkt dat de leegstand in Ridderkerk in januari 2016 9,9% bedroeg (6.710 m² van het totale winkelaanbod van 67.582 m²). Dit percentage is een fractie hoger dan een jaar eerder (9,7%). Overigens ligt het leegstandspercentage in Ridderkerk hiermee wel lager dan het regionale gemiddelde van 11,1%.

Wij verwachten u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben over de voortgang op economie. Wanneer de uitkomsten van de nieuwe onderzoeken (Peiling ondernemersklimaat en bezoekersenquête winkelgebieden) bekend zijn, zullen wij deze naar u sturen, voorzien van een korte duiding.

Hoogachtend, het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester

mw. A. Attema